

ΠΕΡΣΕΣ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΕΣ: ΔΥΟ ΚΟΣΜΟΙ ΣΥΓΚΡΟΥΟΝΤΑΙ

Σύνδεση με τα προηγούμενα: οι μετακινήσεις των πληθυσμών στην Ελλάδα ανάγκασαν διάφορα ελληνικά φύλα να μεταναστεύσουν. Αιολείς, Ίωνες και Δωριείς εγκαταστάθηκαν στα νησιά του ανατολικού Αιγαίου και τη Μ. Ασία, όπου ανέπτυξαν σπουδαίο πολιτισμό.

Το περσικό κράτος (βλ. χάρτη στη σελ. 57 και επεσήμανε την διαφορά των δύο κρατών – ελληνικό και περσικό) και χάρτη: <https://users.sch.gr/jpap/Ellinikos%20Politismos/xartes/persiki-autokratoria.htm>

- Οι Πέρσες– όπως και Μήδοι – ανήκουν στις ινδοευρωπαϊκές φυλές. Εγκαταστάθηκαν στην Μέση Ανατολή, στις περιοχές του σημερινού Ιράν και Ιράκ. Οι δύο αυτές φυλές σταδιακά συγχωνεύτηκαν και έτσι δημιουργήθηκε ένα μεγάλο κράτος. **Ο ιδρυτής αυτού του κράτους ήταν ο βασιλιάς Κύρος Α΄ (645-602 π.Χ.).**
- Το περσικό κράτος ήταν χωρισμένο σε **σατραπείες**, τις οποίες διοικούσαν οι σατράπες. Αυτοί ήταν υπεύθυνοι για την είσπραξη των φόρων και τη σωστή διοίκηση του κράτους. Φόρους πλήρωναν όλοι εκτός από τους Πέρσες και τους Μήδες.
- Οι συνεχείς και πολλαπλές κατακτήσεις των Περσών έθεσαν τη βάση για να δημιουργήσουν μια **κοσμοκρατορία**.

Θρησκεία	Γραφή
Πίστευαν στον Αχουραμάσδα, θεό της σοφίας και της αλήθειας, για τον οποίο έδειχναν ιδιαίτερο ενδιαφέρον και μάθαιναν τα παιδιά από μικρά να λένε την αλήθεια (καθώς και να ιππεύουν και να ταξιδεύουν) / βλέπε και πηγή σελ. 57	Σφηνοειδής

Οι Έλληνες της Μικράς Ασίας και οι Πέρσες

- Οι Ίωνες ήταν Έλληνες της Μικράς Ασίας, οι οποίοι δημιούργησαν ένα πολύ σημαντικό πολιτισμό και ανέπτυξαν εμπορικές σχέσεις με τη Μεσόγειο και τον Εύξεινο Πόντο, όπου ίδρυσαν αποικίες. Υποτάχθηκαν όμως αρχικά από τους Λυδούς και αργότερα από τους Πέρσες, στους οποίους υποχρεώθηκαν να πληρώνουν βαρύ φόρο και να τους ακολουθούν στις εκστρατείες τους.

Ιωνική Επανάσταση

Το 499 π. Χ οι Ίωνες επαναστάτησαν εναντίον των Περσών. **Οι αιτίες της επανάστασης ήταν:**

1. Ο σημαντικός περιορισμός του εμπορίου τους, ιδιαίτερα όταν οι Πέρσες απέκτησαν τον έλεγχο των Στενών του Ελλησπόντου.
2. Επιβολή βαριάς φορολογίας
3. Στέρηση της ελευθερίας τους

Για να μπορέσουν να αντιμετωπίσουν τις επιθέσεις των Περσών ζήτησαν βοήθεια από την Ελλάδα αλλά ανταποκρίθηκαν μόνο οι Αθηναίοι και οι Ερετριείς (25 πλοία). Νικήθηκαν στη ναυμαχία της Λάδης το 494 π.Χ.

Χάρτης της Ιωνικής Επανάστασης: https://www.ime.gr/chronos/04/gr/politics/windows/politics_54b.html

ΠΕΡΣΕΣ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΕΣ: ΔΥΟ ΚΟΣΜΟΙ ΣΥΓΚΡΟΥΟΝΤΑΙ

Η τύχη της Μιλήτου

Δυστυχώς η Μίλητος που είχε πρωτοστατήσει στην επανάσταση καταστράφηκε ολοκληρωτικά. Ο χαμός της προκάλεσε μεγάλη θλίψη στην Αθήνα και ο ποιητής Φρύνιχος παρουσίασε το έργο του Μιλήτου άλωσις. Οι αρχές της Αθήνας οργίστηκαν όμως με την παράσταση, γιατί προκάλεσε μεγάλο πόνο και τιμώρησε τον Φρύνιχο με πρόστιμο.

Βίντεο: <https://www.youtube.com/watch?v=D-TR34Mo9dA&t=36s> = Η πόλη της Μιλήτου στις δυτικές ακτές της Μικράς Ασίας, μία από τις σημαντικότερες πόλεις της Ιωνίας, αναβιώνει στην παραγωγή Εικονικής Πραγματικότητας «**Διαδραστική Περιήγηση στην Αρχαία Μίλητο**».

Δραστηριότητα: Αφού μελετήσετε την πηγή με τίτλο «**Η ΜΙΛΗΤΟΣ**» στη σελίδα 58, να καταγράψετε τα αίτια της Ιωνικής Επανάστασης και τις συνέπειες της επανάστασης αυτής για τις Ελληνικές πόλεις της Μ. Ασίας και την Ελλάδα.

ΟΙ ΠΕΡΣΙΚΟΙ ΠΟΛΕΜΟΙ

Ποια ήταν η κύρια αιτία των Περσικών πολέμων;

Η επεκτατική πολιτική των Περσών, που επεδίωκαν να κατακτούν διαρκώς εδάφη και να υποτάσσουν νέους πληθυσμούς ώστε να δημιουργήσουν κοσμοκρατορία. Αφού κατέλαβαν ένα μεγάλο μέρος της Ασίας θέλησαν να επεκταθούν προς τη Δύση και η Ελλάδα βρισκόταν στην αρχή του κατακτητικού της δρόμου.

Ποια υπήρξε η αφορμή για την επίθεση των Περσών εναντίον της Ελλάδας.

Οι Πέρσες ισχυρίστηκαν ότι ήθελαν να τιμωρήσουν την Αθήνα και την Ερέτρια επειδή προσέφεραν βοήθεια στους Ίωνες όταν επαναστάτησαν εναντίον των Περσών.

Η εκστρατεία του Μαρδόνιου = ο Μαρδόνιος, γαμπρός του βασιλιά Δαρείου, τέθηκε επικεφαλής μιας μεγάλης εκστρατείας. Το 492 π.χ. ο στρατός πέρασε τον Ελλήσποντο και κατευθύνθηκε στη Μακεδονία. Η εκστρατεία δεν ολοκληρώθηκε, γιατί ο περσικός στόλος καταστράφηκε από φοβερή τρικυμία ενώ έπλεε κοντά στο ακρωτήριο του Άθωνα. Αλλά ο στόχος της, που πιθανότατα ήταν η σταθεροποίηση της περσικής κυριαρχίας στη Θράκη και στη Μακεδονία, η οποία είχε διασαλευθεί λόγω της Ιωνικής επανάστασης, επιτεύχθηκε.

A. Η Μάχη του Μαραθώνα: (βίντεο: **Battle of Marathon Virtual D.Zisopoulos A.Hahalis, Η ΜΑΧΗ ΤΟΥ ΜΑΡΑΘΩΝΑ 1/3 The Battle of Marathon**)

ΠΕΡΣΕΣ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΕΣ: ΔΥΟ ΚΟΣΜΟΙ ΣΥΓΚΡΟΥΟΝΤΑΙ

Πότε έγινε;	Δυνάμεις	Αρχηγοί	Αποτέλεσμα
490 π.Χ	10.000 Αθηναίοι και 1000 Πλαταιείς εναντίον των Περσών. Οι Σπαρτιάτες αρνήθηκαν να πάρουν μέρος (γιατί;)	Αθηναίος στρατηγός = Μιλτιάδης Πέρσες στρατηγοί = Δάτης και Αρταφέρνης	Νίκησαν οι Έλληνες, γιατί ο Μιλτιάδης έβαλε τους περισσότερους άντρες στα άκρα και άφησε λιγότερους στο κέντρο της παράταξης. Μόλις άρχισε η επίθεση οι Αθηναίοι για να αποφύγουν τα βέλη του εχθρού όρμησαν τρέχοντας στον κατηφορικό έδαφος. Οι στρατιώτες στο κέντρο υποχώρησαν αλλά αυτοί στα άκρα μπόρεσαν να περικυκλώσουν τον Δάτη και τον Αρταφέρνη. Ο στρατός τους υποχώρησε και μπήκε στα πλοία.

Εργασία:

1. Παρουσιάστε σε μορφή powerpoint ή μέσω του canva ή ένα podcast με τη ζωή και τη δράση του στρατηγού Μιλτιάδη.
2. Καταγράψτε τις συνέπειες της νίκης των Ελλήνων επί των Περσών για τον ελληνικό κόσμο και τον ευρωπαϊκό πολιτισμό.

Διαδραστική Άσκηση: <https://users.sch.gr/ipap/Ellinikos%20Politismos/Yliko/istoria/ask.Istorias/ionikiEpanastasi-Marathonas.htm>

Παιχνίδι: <https://wordwall.net/el/resource/52197376/%CF%80%CE%AD%CF%81%CF%83%CE%B5%CF%82-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CE%AD%CE%BB%CE%BB%CE%B7%CE%BD%CE%B5%CF%82>

<https://wordwall.net/el/resource/14104809/%CF%80%CE%AD%CF%81%CF%83%CE%B5%CF%82-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CE%AD%CE%BB%CE%BB%CE%B7%CE%BD%CE%B5%CF%82-%CE%B4%CF%8D%CE%BF-%CE%BA%CF%8C%CF%83%CE%BC%CE%BF%CE%B9-%CF%83%CF%85%CE%B3%CE%BA%CF%81%CE%BF%CF%8D%CE%BF%CE%BD%CF%84%CE%B1%CE%B9>

Η εκστρατεία του Ξέρξη

Η ήττα των Περσών στον Μαραθώνα προκάλεσε μεγάλη δυσαρέσκεια στην Περσία. Ο Βασιλιά Ξέρξης (ο γιος του Δαρείου) οργάνωσε μεγάλη εκστρατεία (κατά τον Ηρόδοτο, πρόκειται για 1.700.000 πεζούς, 80.000 ιππείς, 1.207 πολεμικά πλοία και ακόμη περισσότερα μεταγωγικά με 517.000 ναύτες(μάλλον υπερβολικοί οι αριθμοί –δείχνουν ωστόσο το μέγεθος του περσικού στρατού). Προχώρησε μέσω της Θράκης και της Μακεδονίας και ο στόλος έπλεε στο Αιγαίο.

B. Η μάχη στις Θερμοπύλες (480 π.Χ)

<https://www.youtube.com/watch?v=bm61Yiu8E5o&t=14s> (Η ΜΑΧΗ ΤΩΝ ΘΕΡΜΟΠΥΛΩΝ [istorikokentro paroysiashs](#))

ΠΕΡΣΕΣ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΕΣ: ΔΥΟ ΚΟΣΜΟΙ ΣΥΓΚΡΟΥΝΤΑΙ

Πότε έγινε;	Πού έγινε;	Στόλος Ελλήνων	Αρχηγός Ελλήνων	Απάντηση στον Ξέρξη	Αποτέλεσμα
480 π.Χ	Στις Θερμοπύλες	Αρτεμίσιο Εύβοιας	Λεωνίδα, ο βασιλιάς της Σπάρτης	Μολών λαβέ = έλα να τα πάρεις, όταν του ζήτησε να παραδώσει τα όπλα	Ο Εφιάλτης οδήγησε τους Πέρσες από μυστικό μονοπάτι στα νώτα των Ελλήνων. Ο Λεωνίδα έδωσε εντολή να υποχωρήσουν. Έμειναν μόνο με τη θέληση τους 700 Θεσπείς που έπεσαν μαζί με τους 300 Σπαρτιάτες.

Γ. Η Ναυμαχία της Σαλαμίνας(480 π. Χ): μετά τις Θερμοπύλες ο Ξέρξης προχώρησε και κατέλαβε την Αθήνα. Ύστερα από πρόταση του Θεμιστοκλή η μάχη έγινε στο στενό της Σαλαμίνας. Οι Πέρσες στον περιορισμένο χώρο δεν μπορούσαν να παρατάξουν όλα τους τα πλοία και έτσι ηττήθηκαν. Ο Ξέρξης έφυγε για τη χώρα του αφήνοντας πίσω τον Μαρδόνιο να συνεχίσει την προσπάθεια.
(<https://users.sch.gr/ipap/Ellinikos%20Politismos/Yliko/istoria/a-04-08.htm>)

Δ. Η Μάχη των Πλαταιών (479π.Χ): νίκη Ελλήνων με αρχηγό τον Σπαρτιάτη βασιλιά Πausανία

Ε. Η ναυμαχία της Μυκάλης (479π.Χ): νίκη Ελλήνων με αρχηγό τον Σπαρτιάτη Λεωτυχίδη

Στ. Αποτελέσματα περσικών πολέμων

1. Μатаιώθηκε η επεκτατική πολιτική των Περσών
2. Πολλές ελληνικές πόλεις της Μ. Ασίας ανέκτησαν την ελευθερία τους.
3. Οι νίκες τόνωσαν την αυτοπεποίθηση των Ελλήνων.
4. Επιδόθηκαν οι Έλληνες σε έργα ειρήνης και προόδου

.....
Διαδραστική Άσκηση: MAXES:

<https://users.sch.gr/ipap/Ellinikos%20Politismos/Yliko/istoria/ask.Istorias/Persikoi.htm>

Επαναληπτική άσκηση: <https://learningapps.org/view20424453>